

Guia de bones pràctiques

D'emprenedoria en femení

Fundació Cecot Persona i Treball

cecot

Preàmbul

Presentació	2
Introducció	3
Conceptes clau	4
Normativa	5
Bones pràctiques	6
Formació	6
Mentoria	6
Accés a finançament	7
Programes per emprenedores	8
Institucions	9
Esdeveniments	11
Documentació	11
Recomanacions	12

Presentació

Teniu a les mans la **“Guia de bones pràctiques d’emprenedoria en femení”**, que hem elaborat la Fundació Cecot Formació amb el suport del Departament d’Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

Aquesta guia s’emmarca en el projecte **“IGx3 -Igualtat per tres”**, que pretén l’impuls de la igualtat al si de les empreses, especialment entre les pimes.

“IGx3” s’estructura en tres blocs: el diagnòstic de comunicació web; la sensibilització empresarial per mitjà de tres guies de bones pràctiques (organització dels temps de treball; emprenedoria femenina; i accés de les dones a la direcció); i la capacitat, de la mà de tres propostes formatives (igualtat -nivell inicial; comunicació en perspectiva de gènere; i temps de treball).

Amb **“IGx3”**, doncs, a la Fundació Cecot Formació seguim compromesos amb la incorporació de la igualtat de gènere dins de les empreses. Perquè fer-ho té un impacte directe també en les persones que en formen part.

I, alhora, la promoció de la igualtat de gènere i la presa en consideració de la perspectiva de gènere comporten beneficis significatius en la resta de parts interessades de l’empresa i les persones que les conformen, és a dir, clients, proveïdors, altres empreses, i la societat en general.

Esperem que aquesta **“Guia de bones pràctiques d’emprenedoria en femení”** ajudi en aquest impuls vers la igualtat.

Introducció

El procés emprenedor de les dones sovint es presenta més complicat que en el cas dels homes, com sigui que són aquests últims els quals han destacat històricament en l'emprenedoria, així com dins el mercat de treball en general amb motiu de la històrica divisió sexual del treball.

En qualsevol cas, la incorporació de la dona al món laboral ha anat augmentat amb el pas dels anys i, de manera més significativa, a partir del segle XX, tot i que encara queda camí per assolir-hi la igualtat.

Avui dia, el talent femení és considerat un agent imprescindible de desenvolupament econòmic i social. Tanmateix, les dones emprenedores es troben amb molts obstacles i exigències en el procés d'emprendre, fet motivat pel conjunt de prejudicis, biaixos de gènere i estereotips de gènere arrelats en la societat. Al mateix temps, les dones continuen imposant-se barreres de manera interna, l'anomenat sostre de ciment.

Aquest conjunt d'elements acaba desencadenant un seguit de discriminacions i limitacions de les dones vers el fet emprenedor.

A Espanya, segons dades del Global Entrepreneurship Monitor (GEM) del 2023, tan sols el 20% de les persones emprenedores són dones (percentatge 3 punts superior al del conjunt d'Europa).

Segons dades del mateix informe, la mitjana d'edat de les persones emprenedores a Espanya oscil·la entre els 25 i els 42 anys. En el cas específic de les dones, la mitjana és de 35 anys.

Dins del territori espanyol, Catalunya (amb el 30%) i Madrid (amb el 28%) són les comunitats autònomes amb un nombre més gran de dones emprenedores respecte del total de persones que opten per aquesta opció (dades GEM).

El 15% de les dones emprenedores a Espanya (també amb dades del GEM) compta amb una formació de doctorat (dos punts més que en el cas dels homes) i el 73% amb un màster (9 punts més que els homes).

Així, tot i que les dades mostren una bretxa considerable entre l'emprenedoria femenina i la masculina, aquesta distància s'està reduint gradualment.

Amb aquesta guia, que estructurarem en quatre apartats –conceptes clau, normativa, bones pràctiques i recomanacions– confiem a oferir una eina útil per a les dones que volen emprendre.

Conceptes claus

Abandonament (o tancament): engloba la població d'entre 18 i 64 anys que ha abandonat o tancat definitivament el seu negoci.

Biaix de gènere: El biaix de gènere és un conjunt de prejudicis, estereotips o pràctiques que influeixen en la percepció, el tracte i les oportunitats de les persones segons el seu gènere. Aquest biaix pot manifestar-se en àmbits com l'educació, el món laboral, la política i les relacions socials, i sovint resulta en la discriminació o en la desigualtat d'oportunitats entre homes, dones i persones no binàries.

Bretxa de gènere: és la diferència entre les dones i els homes en qualsevol àmbit, en relació amb el nivell de participació, d'accés a les oportunitats, drets, poder, influència, remuneració i guanys.

Emprenedoria consolidada: Activitat d'emprendre de la població d'entre 18 i 64 anys amb empreses amb més de 3,5 anys operant en el mercat laboral.

Emprenedoria femenina: engloba els projectes empresarials ideats, desenvolupats i implantats per dones. Està sent un moviment empresarial poderós a Espanya i al món.

Emprenedoria potencial: Activitat d'emprendre de la població d'entre 18 i 64 anys que expressa la intenció d'emprendre en els pròxims 3 anys.

Emprenedoria: activitat en què es creen i desenvolupen projectes econòmics, com poden ser empreses o organitzacions socials, que poden suposar un risc financer.

Estereotip de gènere: Conjunt d'actituds, de valoracions, d'opinions o d'imatges convencionals, simplificades, generalitzades que associen característiques, capacitats i comportaments segons el gènere i el seu rol.

Igualtat de gènere: La igualtat de gènere és la condició d'ésser iguals homes i dones en les possibilitats de desenvolupament personal i de presa de decisions, sense limitacions imposades pels rols de gènere tradicionals. Per la qual cosa els diferents comportaments, aspiracions i necessitats de dones i d'homes són igualment considerats, valorats i afavorits (Article 2 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes).

Nova empenedoria: Activitat d'emprendre de la població d'entre 18 i 64 anys amb empreses de fins a 3,5 anys de creació. Fins als 3 mesos des de l'inici del funcionament del negoci s'anomena naixent.

Sostre de ciment: barreres internes que s'autoimposen les dones de manera inconscient a l'hora d'ascendir professionalment a càrrecs de més responsabilitat.

TEA (Taxa d'activitat empenedora): percentatge de la població adulta que manifesta ser empresari d'un negoci que es troba en la fase inicial (fins a 3,5 anys).

Normativa

En l'àmbit internacional, el 1995 es va aprovar la Declaració i Plataforma d'Acció Beijing (DPAB) per 189 Estats Membres, en la IV Conferència Mundial sobre les dones a Pequín. Es tracta d'un programa sobre els drets de les dones i les nenes que pretén establir un full de ruta per aconseguir la igualtat de gènere a escala mundial incloent compromisos en 12 àmbits d'especial preocupació en relació amb la dona. Ha estat la base de moltes polítiques i programes a tot el món que treballen i han de continuar treballant pel progrés dels drets de les dones i l'assoliment de la igualtat de gènere per a totes les dones i nenes.

A Catalunya, coincidint amb el 25è aniversari d'aquesta conferència, el Parlament de les Dones examina els objectius assolits fins al moment i els que manquen pendents d'aconseguir i el 19 de desembre de 2019 s'aprova la **Resolució 693/XII del Parlament de Catalunya**, l'objectiu de la qual és reconèixer i garantir els drets de les dones.

Aquesta resolució inclou diversos punts vinculats de manera indirecta a l'emprenedoria de les dones a Catalunya. Entre d'altres, s'insta al Govern a dur a terme accions de formació, mentoria i assessorament en l'emprenedoria de les dones, l'establiment de xarxes de col·laboració, i la constitució d'un grup de treball, el GTDE (Grup de Treball Dona i Empresa), en el marc de Xarxa Emprèn, per fomentar i donar suport a la creació d'empreses per dones a Catalunya, per tal de garantir-ne la consolidació i el creixement empresarial.

En l'àmbit espanyol, trobem la **Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes**, que estableix mesures específiques per promoure l'emprenedoria de les dones, impulsar programes de suport a les noves empresàries en la constitució i consolidació de les empreses i l'accés al finançament.

En l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, aprovada el 2015 per tots els estats membre de les Nacions Unides, dins dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible, en trobem uns relacionats amb l'emprenedoria de les dones, en els quals es fomenta l'assoliment de la igualtat de gènere eliminant les discriminacions de les dones i promovent un progrés econòmic inclusiu en tot el món.

Bones pràctiques

Formació

LIDERA. Barcelona Activa. Programa que inclou un apartat de formacions per a emprenedores amb continguts diversos per ajudar al desenvolupament de negocis.

[Enllaç](#)

Academy for Women Entrepreneurs (AWE). Programa d'emprenedoria gratuït liderat per Foment del Treball i finançat pel Departament dels EUA, que inclou formació en Global Entrepreneurship & Innovation i Masterclasses. Ofereixen 30 beques per a dones emprenedores.

[Enllaç](#)

Dona't un impuls. Associació que ofereix orientació i cerca en formació contínua i especialitzada a dones emprenedores de Barcelona a partir dels seus interessos i necessitats.

[Enllaç](#)

EMPREDONA. Associació de dones emprenedores i empresàries que ofereix formació per a emprendre a les participants de l'associació.

[Enllaç](#)

Escuela de emprendedoras Juana Millán. Escola virtual per a dones emprenedores. Ofereix quatre formacions: d'introducció, consolidació, immersió i modular d'emprenedoria.

[Enllaç](#)

Tallers “Emprenedores Samurais”. ASODAME Dones Emprenedores. Pretén desenvolupar les habilitats, coneixements, aptituds i actituds de les dones emprenedores, amb relació a les seves idees de negoci des d'una perspectiva lúdica, a través de tallers independents de 3 sessions.

[Enllaç](#)

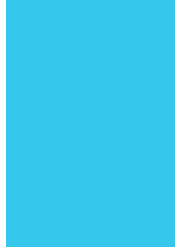
Mujeres que emprenden. Formacions en línia i classes magistrals de pagament i gratuïtes per a dones emprenedores.

[Enllaç](#)

Mentoria

Women Mentoring Programme. LIDERA Barcelona Activa. Programa d'acompanyament a dones emprenedores que volen consolidar el seu negoci a partir de l'experiència de mentores.

[Enllaç](#)

Programa Mentories. Dones pel Futur. Sessions de trobada, formació i assessorament personalitzat entre dones empresàries amb experiència i les dones mentorades, les quals cerquen la consolidació i creixement dels seus negocis.

[Enllaç](#) (enllaç a revisar, estan treballant en la web)

Accés a finançament

Programa de Apoyo Empresarial a las Mujeres (PAEM). Ministeri d'Igualtat. Programa nacional de promoció i suport a l'activitat empresarial de les dones en les cambres de comerç de cada ciutat. Informació sobre formes d'accés al finançament. (Microcrèdit sense aval de fins a 30.000 euros per a dones autònomes).

[Enllaç](#)

Subvencions d'emprenedoria femenina al sector digital. Dins del Pla DonaTic de la Generalitat. Línia d'ajuts amb el qual es pretén impulsar l'emprenedoria i el lideratge femení en l'àmbit digital ajudant en la consolidació d'empreses creades i liderades per dones i que tinguin una base tecnològica. (any 2022, última convocatòria)

[Enllaç](#)

ENISA Emprendedoras digitales. Línia de finançament que pretén donar suport i impulsar l'emprenedoria digital femenina.

[Enllaç](#)

Programa Finawomen. Barcelona Activa. Programa que acompanya de manera grupal i individual a les emprenedores en el procés de cerca de finançament.

[Enllaç](#)

WERockCapital. Grup d'inversió format per dones a Barcelona que promou la creació d'empreses tecnològiques que tinguin una dona en l'equip fundador.

[Enllaç](#)

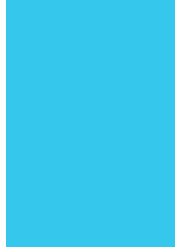
Networking

ASODAME. Associació de dones emprenedores a Catalunya. Organitzen activitats, tallers, conferències i trobades de networking.

[Enllaç](#)

Dona't un impuls. Associació que organitza actes d'integració de les empreses associades per tal de promoure sinergies, construir vincles i establir contactes.

[Enllaç](#)

Projecte Go Local – un matí de networking! Xarxa de Dones empresàries i emprenedores de Sant Cugat (XDESC), amb el suport de l'Ajuntament de Sant Cugat. Ofereixen un espai on poder establir contactes, construir connexions i compartir entre dones emprenedores i empresàries.

[Enllaç](#)

Women Meetup. Ajuntament de Viladecans. Espai de trobada entre dones emprenedores de Viladecans amb l'objectiu d'establir contactes, compartir experiències i facilitar sinergies.

[Enllaç](#)

EMPREDONA live. EMPREDONA. Jornada d'emprenedoria femenina que organitzen anualment, per tal de connectar, aprendre i establir contactes entre les dones associades.

[Enllaç](#)

Escuela de emprendedoras Juana Millán. Escola virtual per a dones emprenedores. Ofereix un espai virtual de coworking i d'establiment de contactes entre emprenedores.

[Enllaç](#)

Programes per emprenedores

Programa INICIA. Barcelona Activa. Programa formatiu i d'acompanyament a dones emprenedores en la posada en marxa de nous negocis. Tres de les participants seran seleccionades per poder fer ús de l'Espai LIDERA, de Barcelona Activa, durant 6 mesos.

[Enllaç](#)

Construïm en femení. Barcelona Activa. Programa d'acompanyament i formació a dones emprenedores que lideren projectes transformadors en l'àmbit de l'Economia Social i Solidària (ESS). Té una durada de 6 mesos amb itineraris diferenciats.

[Enllaç](#)

Programa de Suport Empresarial a les Dones (PAEM). Programa nacional de promoció i suport a l'activitat empresarial de les dones. Cambra de Comerç d'Espanya.

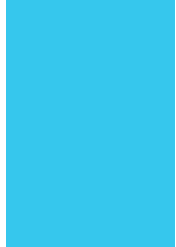
[Enllaç](#)

Desafío mujer rural. Iniciativa de l'Institut de les Dones. Ofereix assessorament, formació i networking.

[Enllaç](#)

Innova-Dona. Ajuntament de Viladecans. Programa específic de suport especialitzat en l'emprenedoria femenina de Viladecans. Inclou recursos per fer créixer les competències personals i habilitats professionals, formació en gestió empresarial, assessorament tècnic, mentories individuals per millorar el desenvolupament dels projectes i networking.

[Enllaç](#)

Aurora Emprèn. Dones pel Futur. Programa gratuït que ofereix acompanyament integral a dones emprenedores de Catalunya que estan en la fase inicial del seu negoci. Donen suport a la creació del seu projecte i a l'accés al finançament. Promouen l'autoocupació en activitats econòmiques productives artesanals i comercials.

[Enllaç](#)

Accelera – Emprèn el teu negoci. Dones pel Futur. Programa d'acompanyament a dones emprenedores que tenen una idea de negoci, la qual volen posar en marxa. Ofereix assessorament personalitzat i accés a recursos durant 3 mesos.

[Enllaç](#)

ARA DONA: Emprenedores i Empresàries en Xarxa. Programa impulsat per l'Ajuntament de Sabadell amb el suport de la Diputació de Barcelona. Ofereix mentoring, formació en lideratge, comunicació o accés al finançament, espais de trobada per fer xarxa entre emprenedores i creació de referents donant-los visibilitat.

[Enllaç](#)

Eines

Eines digitals. Emprenedoria Barcelona Activa. Espai virtual amb eines útils per les fases emprenedores d'ideació, modelització, planificació i execució.

[Enllaç](#)

Institucions

Cecot. Assessorament i orientació a persones i empreses.

[Enllaç Cecot](#)

Reempresa. Mercat de compravenda de petites i mitjanes empreses a Catalunya.

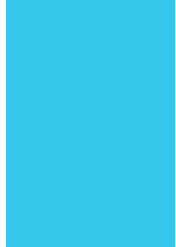
[Enllaç Reempresa](#)

Business Angels Network de Catalunya. Institució que posa en contacte inversors privats (business angels) i persones emprenedores que cerquen finançament per al desenvolupament dels seus projectes empresarials.

[Enllaç Business Angels Network de Catalunya](#)

Departament d'Empresa i Treball. Dona emprèn. Plataforma que aplega recursos existents per a l'emprenedoria femenina: d'assessorament, formació, inversió i acceleració i convocatòries públiques. Ha estat desenvolupada dins del Grup de Treball Dona i Empresa en resposta a una de les necessitats que han identificat en el seu treball.

[Enllaç Dona emprèn](#)

Institut Català de les Dones. Dins del Departament d'Igualtat i Feminismes. Inclou un apartat "Exposicions", de promoció de casos d'èxit de dones.

[Enllaç Exposicions \(Institut Català de les Dones\)](#)

LIDERA Barcelona Activa. Suport i treball en xarxa per a dones directives i emprenedores.

[Enllaç Lidera](#)

Cambres de comerç de Catalunya.

[Enllaç](#)

Observatori Dona, Empresa i Economia (ODEE). Reflexió, estudi i propostes per reivindicar a la dona professional, emprenedora i empresària.

[Enllaç ODEE](#)

Dones pel Futur. Associació Catalana de Dones Directives i Empresàries. Associació que treballa per donar visibilitat a les dones empresàries, directives i emprenedores.

[Enllaç Dones pel Futur](#)

ASODAME. Associació de dones emprenedores de Barcelona. Pretén apoderar i fer visible el talent femení, organitzen activitats, tallers, conferències i trobades de networking per a dones emprenedores, programes d'acompanyament i assessorament a noves empresàries.

[Enllaç ASODAME](#)

EMPRENDONA. Associació per a dones emprenedores i empresàries de Catalunya per a fer xarxa amb altres dones empresàries.

[Enllaç Emprendona](#)

Fidem (Fundació Internacional de la Dona Emprenedora). Entitat sense ànim de lucre formada per dones empresàries que té per objectiu donar suport i finançar a dones emprenedores a través de networking, formació, mentoring i amb els seus programes d'emprenedoria.

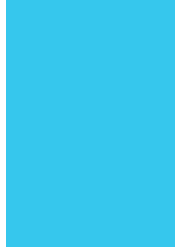
[Enllaç Fidem](#)

Emprenedores Teixint Sabadell. Associació sense ànim de lucre que promou i dona visibilitat a la dona emprenedora de Sabadell i del Vallès Occidental.

[Enllaç Emprenedores Teixint Sabadell](#)

Xarxa Dones Empresàries i Emprenedores de Sant Cugat (XDESC). Associació sense ànim de lucre que pretén impulsar la cooperació i l'intercanvi entre dones empresàries i emprenedores.

[Enllaç XDESC](#)

Esdeveniments

Premis Rosa Maria Garriga. Dones pel Futur.

Premi de reconeixement a l'emprenedoria femenina de Catalunya.

[Enllaç](#) (enllaç a revisar, canvis web)

European Prize for Women Innovators.

Premi en homenatge a les dones emprenedores d'innovacions pioneres d'Europa.

[Enllaç](#)

Premi CREU CASAS de l'Institut d'Estudis Catalans. Dones per canviar el món.

Premi de reconeixement a les dones per les seves trajectòries en l'àmbit laboral.

[Enllaç](#)

Premios Escuela de emprendedoras Juana Millán.

Premis que pretenen impulsar i promoure l'emprenedoria femenina transformadora.

[Enllaç](#)

Documentació

Informe executiu Catalunya 2022-2023. GEM Catalunya. 2023

[Enllaç](#)

Emprendimiento de mujeres en España. Análisis con datos GEM 2020. Ed. Observatorio del Emprendimiento de España. 2021.

[Enllaç](#)

Emprendedoras rurales en España. Análisis con datos GEM 2021-2022. Ed. Observatorio del Emprendimiento de España. 2022.

[Enllaç](#)

Més de 1.600 dones han reimprès un negoci en funcionament amb Reempresa. Reempresa (2024, 8 de març).

[Enllaç](#)

Les dones guanyen terreny en el món de l'emprenedoria. Cecot. (2024, 8 de març).

[Enllaç](#)

Recomanacions

En aquest apartat, Cecot presenta recomanacions per a les dones interessades en emprendre. Es tracta d'elements que, si bé també es poden aplicar a totes les persones emprenedores en general, posen un èmfasi especial en el cas de les dones.

- **Assessorament amb perspectiva de gènere:** L'assessorament en la creació d'empreses és fonamental per a qualsevol emprenedor/a. Aquest procés ha d'incloure suport en l'avaluació inicial de la idea de negoci, la seva viabilitat, l'elaboració del pla d'empresa, la identificació de recursos existents i la creació d'una estructura corporativa sòlida. En el cas de les dones, és important que aquest assessorament incorpori la perspectiva de gènere i que tingui en compte els reptes específics que afronten, com els biaixos i estereotips de gènere.
- **Apoderament:** L'apoderament és essencial per tirar endavant una idea de negoci. Per a les dones, sovint implica desafiar els rols de gènere establerts i adquirir confiança en entorns tradicionalment masculins. Per assolir-lo, és recomanable participar en programes de mentoria i en xarxes de suport per a dones emprenedores.
- **Mentoria:** Comptar amb una mentora que acompanyi les dones emprenedores és fonamental per al seu creixement en un entorn que sovint presenta obstacles específics per a elles. Una dona mentora amb trajectòria pot proporcionar consells pràctics per afrontar-los, basant-se en les seves pròpies vivències.
- **Habilitats transversals:** És clau que les dones emprenedores treballin habilitats com el lideratge, el treball en equip i les habilitats comunicatives per tal d'afrontar els reptes d'un entorn empresarial sovint dominat per models masculins.
- **Formació en gestió empresarial:** Formar-se entorn la gestió financera, el màrqueting o la planificació estratègica és fonamental per afrontar amb seguretat les decisions diàries. En el cas de les dones, aquesta seguretat és especialment rellevant per afrontar possibles estereotips i ser percebudes com a líders en entorns on sovint es qüestionen les seves capacitats.
- **Treball en xarxa.** Construir una xarxa de contactes permet intercanviar experiències i explorar oportunitats de col·laboració. Participar en esdeveniments d'emprenedoria per a dones, facilita l'accés a recursos compartits i fomenta el suport mutu.
- **Accés al finançament:** Per a moltes dones, trobar finançament és una de les principals barreres en el camí emprenedor. Disposar d'assessorament especialitzat per la recerca de subvencions, ajuts i crèdits específics és clau per impulsar els seus projectes i garantir-ne la viabilitat a llarg termini.
- **Presa en consideració de models femenins d'emprenedoria:** Conèixer casos d'èxit i la trajectòria d'altres dones que han reeixit en l'àmbit de l'emprenedoria va en la direcció d'enfortir l'autoestima de les dones en la seva capacitat d'emprendre un negoci.
- **Participació en programes d'acceleració i creixement empresarial:** En molts casos, les dones participen menys que els homes en programes d'aquesta tipologia. Incentivar a prendre part en iniciatives d'aquesta àmbit pot contribuir, decisivament, en la consolidació de les seves idees de negoci.

cecot

Sant Pau, 6
08221 Terrassa (Barcelona)
personaitreball@cecot.org
Telèfon 93 736 60 31